

DE STICHTINGEN:
HET CENTRAAL BUREAU VOOR SCHIMMELCULTURES
EN HET PHYTOPATHOLOGISCH LABORATORIUM
„WILLIE COMMELIN SCHOLTEN”¹⁾

With a summary: The „Central Bureau of Fungus Cultures” and the Phytopathological Laboratory „Willie Commelin Scholten”

DOOR

JOH^A WESTERDIJK

Nadat in 1903 op de vergadering van de Association Internationale des Botanistes te Leiden de mogelijkheid ter sprake kwam een botanische tuin van schimmels aan te leggen, nam dit plan enige jaren later vaste vormen aan bij een bespreking tussen de botanici F. A. F. C. WENT en J. P. LOTSY. Vooral WENT stimuleerde deze gedachte en stelde dan ook voor dit doel zijn collectie van schimmelcultures beschikbaar, die hij voor een deel in Ned. O. Indië had samengesteld. De namen van deze schimmels werden gepubliceerd in het Botanisches Zentralblatt en zij vormden de eerste lijst van wat genoemd werd de „Centralstelle für Pilzkulturen”. Ierder botanicus kon, tegen betaling of ruil voor nog niet aanwezige soorten, schimmels uit deze collectie betrekken. Langzaam maar zeker schoot de zaak wortel. Na een jaar echter vertrok de assistente van WENT, belast met de zorg voor de collectie, naar West-Indië. Daar ik in 1906 was aangesteld als directrice van het Phytopathologisch Laboratorium „WILLIE COMMELIN SCHOLTEN” bood WENT mij toen de collectie aan, waarvan de naam later veranderd werd in „CENTRAAL BUREAU VOOR SCHIMMELCULTURES”. Door de band met de phytopathologie werden vanzelfsprekend ook veel plantenparasieten in cultuur gebracht. Hierdoor groeide het aantal soorten snel. Bovendien ruilde men onderling met andere botanische centra, waar men ook bezig was fungi in cultuur te brengen. Zo ontstond er langzamerhand een verzameling van honderden soorten schimmels uit vele delen van de wereld. Van onze verzameling maakte men in de botanische wereld al spoedig een ruim gebruik.

In de twintiger jaren was Prof. A. J. KLUYVER uit Ned. Indië naar Nederland teruggekeerd. Het Bestuur van het C.B.S. verzocht hem de bestudering van de gisten, die steeds meer in betekenis toenamen, op zich te willen nemen. Hiermede was de basis voor de gistafdeling te Delft gelegd. Tevens heeft Prof. KLUYVER van die tijd af tot aan zijn overlijden een bestuursfunctie bekleed, waarvan de laatste tien jaren als voorzitter.

Tot zover de voorgeschiedenis van deze instelling die zich thans ontwikkeld heeft tot een instituut dat veelzijdig werkzaam is, zowel op land- en tuinbouwkundig als op industrieel gebied. Ook is er met steun van T.N.O. een afdeling voor medische mycologie tot stand gekomen.

In welk opzicht nu kan het C.B.S. van betekenis zijn voor de vraagstukken van land- en tuinbouw? In de eerste plaats worden plantenparasieten, waarmee speciale onderzoeken zijn verricht, in het C.B.S. voortgekweekt, zodat deze stammen voor onderzoek of vergelijking beschikbaar blijven. Wat het behoud

¹⁾ Aangenomen voor publikatie 1-5-1957.

van de pathogeniteit in reïncultuur betreft, de ervaring heeft geleerd, dat hier van tevoren niets over te voorspellen is en dat er zich grote verschillen voordoen. Sommige soorten, zoals enige *Rhizoctonia*'s, verliezen hun virulentie vrij spoedig, terwijl van andere soorten gebleken is, dat de virulentie na jarenlang kweken in reïncultuur nog onverminderd aanwezig is. Zo zijn enige stammen van *Pythium de Baryanum*, die nu al resp. 13 en 6 jaar op zetmeelhoudende agar-voedingsbodems worden gecultiveerd, nog in staat „smeul” in kiemplanten te veroorzaken. Ook een aantal stammen van *Cladosporium cucumerinum*, reeds lang in cultuur o.a., één door mij in 1913 geïsoleerd, worden regelmatig voor onderzoek aangevraagd. Met deze stammen worden komkommerhybriden getoetst op vatbaarheid voor het vruchtvuur.

Industrieën in binnen- en buitenland vragen cultures aan voor het toetsen van fungiciden en van antibiotica.

Zeer veel opdrachten ontvangt het Centraal Bureau voor Schimmelcultures voor het determineren van schimmels, geïsoleerd uit zieke planten, waarvan het belangrijk is te weten, of zij primaire ziekteverwekkers zijn. Het spreekt wel vanzelf dat de aanwezigheid van het uitgebreide vergelijkingsmateriaal van de collectie bij dit werk een grote steun is.

De nauwe verbondenheid van de beide Stichtingen het Centraal Bureau voor Schimmelcultures en het Phytopathologisch laboratorium „Willie Commelin Scholten” gedurende een halve eeuw heeft stimulerend op de groei van beide instellingen gewerkt en het is verheugend dat het nieuwe gebouw van het W.C.S. ook aan de werkruimte van het C.B.S. uitbreiding heeft gegeven.

SUMMARY

In this paper a short survey of the history of the „Central Bureau of Fungus Cultures” at Baarn is given and some of its activities, especially those in relation with plant pathology, are mentioned.